

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2017-2026

Summary in Polish

Przeczytaj całą publikację pod adresem: [10.1787/agr_outlook-2017-en](https://doi.org/10.1787/agr_outlook-2017-en)

Raport OECD-FAO „Rolnictwo – prognozy na lata 2017-2026”

Streszczenie w języku polskim

Raport „Rolnictwo - prognozy na lata 2017-2026” to owoc współpracy OECD oraz FAO stworzony z udziałem ekspertów rządowych krajów członkowskich obu organizacji oraz specjalistycznych organizacji towarowych. Przedstawia on wspólną opinię na temat średnioterminowych perspektyw dla rynków towarów rolnych i rybnych na poziomie regionalnym, krajowym i światowym. W tegorocznej edycji zawarto także specjalny rozdział poświęcony sektorowi rolnictwu i rybnemu w Azji Południowo-Wschodniej.

Kontekstem dla tegorocznego Raportu jest odnotowana w 2016 roku rekordowa produkcja oraz obfitość zasobów większości towarów, co pozwoliło utrzymać ceny znacznie poniżej wartości szczytowych odnotowywanych w przeciągu ostatniej dekady. Średnie ceny zbóż, mięsa oraz przetworów mlecznych dalej spadały, natomiast w przypadku nasion oleistych, olejów roślinnych oraz cukru odnotowano lekki wzrost.

Przewiduje się, że w czasie okresu, którego dotyczy raport, wzrost popytu znacznie się osłabi. Podstawowym źródłem wzrostu w ciągu ostatnich dziesięciu lat były po pierwsze Chińska Republika Ludowa, w której zwiększony popyt na towary mięsne i rybne spowodował, że konsumpcja pasz rosła o prawie 6% rocznie, a po drugie światowy przemysł biopaliw, w którym wykorzystanie surowców rosło o prawie 8% rocznie. W ciągu ostatniej dekady uzupełniono także o 230 Mt zapasy zbóż, co również wpłynęło na zwiększenie popytu. Nie należy się jednak spodziewać, że te najnowsze czynniki będą działać na rynki w ten sam sposób w ciągu najbliższych lat; nie przewiduje się też dla nich źródeł zastępczych.

Według Raportu przewidywany wzrost popytu na artykuły spożywcze dla praktycznie wszystkich towarów jest słabszy niż w poprzedniej dekadzie. W skali światowej popyt na produkty zbożowe na jednego mieszkańca pozostanie na niezmiennym poziomie, a wzrost spodziewany jest jedynie w krajach najsłabiej rozwiniętych. Biorąc pod uwagę, że w wielu krajach obserwowane są hamujące wzrost konsumpcji mięsa czynniki takie jak zmiany preferencji żywieniowych, niskie przychody i ograniczenia po stronie podaży, perspektywy dla tego surowca są także ograniczone. Zapotrzebowanie na kalorie i białko ma być w większym stopniu pokrywane przez oleje roślinne, cukier i nabiał. Ponadto trend popularyzujący tradycyjny dla krajów Zachodu sposób odżywiania się wydaje się mieć ograniczony zasięg.

Do 2026 roku liczba dostępnych kalorii ma osiągnąć średni poziom 2450 kcal/dzień w krajach najsłabiej rozwiniętych i przekroczyć 3000 kcal/dzień w pozostałych krajach rozwijających się. Trudności w kwestii zaopatrzenia w żywność są jednak nadal palącym problemem światowym, a współistniejące im zjawisko złego odżywiania we wszelkich jego postaciach to źródło nowych wyzwań w wielu krajach.

Wzrost popytu na etanol oraz biodiesel osłabł w związku ze spadkiem cen paliw kopalnych i ograniczeniem zachęt prawnych. Nawet jeśli przewiduje się wzrost cen energii, związany z nią popyt na surowce do produkcji biopaliw, a w szczególności na kukurydzę i cukier trzcinowy do produkcji etanolu i oleje roślinne do produkcji biodiesla, będzie powoli rósł. Wyjątek będą stanowić kluczowe kraje rozwijające się, w których wzrost popytu będzie wynikać w większym stopniu z aktywnej polityki wewnętrznej.

Przewidywane nasilenie produkcji zbóż będzie związane przede wszystkim ze wzrostem wydajności. Wzrost wydajności ma wprawdzie nieznacznie osłabnąć, lecz produkcja może zwiększyć się dzięki zmniejszeniu istniejących w dalszym ciągu znacznych różnic w produktywności, zwłaszcza na obszarze Afryki Subsaharyjskiej. Światowa powierzchnia upraw zboża powiększy się jedynie nieznacznie, natomiast dalszy wzrost produkcji soi ma pozwolić na zaspokojenie zapotrzebowania na paszę oraz olej roślinny.

Wzrost produkcji mięsa i mleka będzie możliwy dzięki jednoczesnemu zwiększeniu liczebności stad i wyższej produktywności w przeliczeniu na jedno zwierzę, nadal istnieć będą jednak znaczne różnice w intensywności produkcji. Rozwój produkcji drobiu stanowi prawie połowę łącznego wzrostu produkcji mięsa w ciągu dziesięciolecia. Z kolei wzrost produkcji mleka w porównaniu z poprzednią dekadą powinien przybrać na sile, zwłaszcza w Indiach i Pakistanie.

Biorąc pod uwagę, że rybołówstwo jest zależne od aktualnego poziomu zapasów oraz przepisów prawnych dążących do ograniczenia przełowów, wzrost w sektorze rybnym zdominowany jest przez akwakulturę. Prawie 60% światowej produkcji ryb nadal pochodzić będzie z Chin. Ryby hodowlane to najszybciej rosnące źródło białka spośród wszystkich surowców analizowanych w Raporcie.

Przewiduje się, że wzrost handlu produktami rolnymi i rybami osłabnie o połowę w stosunku do poziomu wzrostu z poprzedniej dekady. Handel ten będzie odpowiadał jednak zasadniczo niezmiennemu odsetkowi wyników dla sektora w najbliższej dekadzie. Ogólnie ujmując, w porównaniu do handlu innymi surowcami handel produktami rolnymi okazał się bardziej wytrzymały na wahania makroekonomiczne. Biorąc pod uwagę stosunkowo silną ochronę sektora rolniczego, wzrost handlu produktami rolnymi mógłby być szybszy dzięki dalszej liberalizacji rynku.

Coraz większe znaczenie dla bezpieczeństwa żywnościowego, zwłaszcza w Afryce Subsaharyjskiej, Ameryce Północnej i na Środkowym Wschodzie, ma import żywności. W przypadku niektórych krajów sytuacja ta wynika z rosnącego popytu i jednocześnie niewystarczających wewnętrznych zasobach naturalnych, w innych zaś może wskazywać ona na wymagające uwagi problemy w rozwoju rolnictwa.

Eksport netto z krajów obu Ameryk, Europy Wschodniej i Azji Centralnej ma wzrastać, podczas gdy wzrost importu netto przewidywany jest w innych krajach Azji i Afryki. Eksport nadal skoncentrowany jest wokół niewielkiej grupy krajów dostawców, co kontrastuje z szerokim gronem krajów importujących. Sytuacja ta może wpłynąć na zmniejszenie wytrzymałości światowych rynków na uwarunkowane czynnikami przyrodniczymi lub sytuacją polityczną utrudnienia w dostawach, a w mniejszym stopniu na gwałtowne spadki popytu.

Przyjmując założenia Raportu w kwestii ogólnych warunków dostaw i popytu, rzeczywiste ceny większości produktów rolnych i rybnych powinny nieznacznie spadać, utrzymując się w ciągu kolejnych 10 lat poniżej poprzednich wartości maksymalnych. Ceny produktów rolnych są narażone na duże wahania i mogą przez dłuższy okres wykazywać znaczne różnice w stosunku do trendów długoterminowych.

Azja Południowo-Wschodnia

Specjalny rozdział tegorocznego Raportu poświęcono krajom Azji Południowo-Wschodniej, które charakteryzują się szybkim wzrostem gospodarczym oraz intensywnym rozwojem sektora rolniczego i rybnego. Dzięki powszechnemu wzrostowi gospodarczemu w ostatnich latach w regionie tym znacznie zmniejszyła się liczba ludności cierpiącej na niedożywienie.

Rozwój rolnictwa i rybołówstwa w regionie doprowadził jednak do wzrostu deficytu zasobów naturalnych, wywierając szczególny wpływ na nastawione w dużej mierze na eksport sektory rybny i oleju palmowego. Raport przewiduje, że w związku z poczynanymi przez główne kraje produkujące staraniami w kwestii trwałego wzrostu produkcji oleju palmowego znacznie się spowolni.

Ulepszenie zarządzania zasobami oraz inwestycje w badania i rozwój są konieczne, aby osiągnąć trwały wzrost produktywności. Możliwe jest także wprowadzenie zmian w przepisach wspierających produkcję ryżu, tak aby ułatwić dywersyfikację rolnictwa. Biorąc zaś pod uwagę podatność tego regionu na zmiany klimatyczne, niezbędne są także inwestycje, które ułatwiać będą przystosowywanie się do zmian.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

[Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!](#)

© OECD (2017), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2017-2026*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2017-en